

[Petra Petersen.]

er. Det er mit håb, at mange af ordningens svagheder må blive rettet under det kommende udvalgsarbejde.

Else Zeuthen: Når jeg har ønsket af tage ordet under denne debat, er det for at udtrykke mine store betæneligheder ved de foreliggende forslag til ændring af folkeskolens og gymnasieskolens struktur.

Jeg hilser selvfølgelig med glæde, at man ved forhandlingerne i foråret er blevet enig om landsbyskolens forhold. At stille børnene på landet så godt som overhovedet muligt i undervisningsmæssig henseende er et meget vigtigt mål at nå. Det er en retfærdighedshandling at sikre, at børn på landet får samme muligheder for at læse og tage eksamen som børn i byen. Heri er jeg fuldt enig med den højtærede undervisningsminister. En forandring her var højst tiltrængt.

Men jeg kan ikke følge den højtærede undervisningsminister, når han foretager det videre skridt ad fastslå, at fordi man nødvendigvis de fleste steder på landet må have en udelt skole, må vi ændre ordningen i byerne og for det købstadordnede skolevæsen. Det siges, at man ellers ikke kan holde eleverne i landsbyskolen, men at de vil blive draget imod den bymæssigt ordnede skole, eksamensmellem-skolen. Ja men så må det da være, fordi forældrene gennemgående regner denne skoleform for bedre. Der har da også være almindelig tilfredshed med den. Hvis det kun var det at få en eksamen, det drejede sig om, ville mellem- og realskolen i byerne jo ikke komme til at spille nogen rolle for landbefolkningen som konkurrencemoment. Men hvad forældrene hidtil har sat pris på og muligvis også i fremtiden vil sætte pris på, er vel netop den faste, gode opbygning, den roligt fremadskridende undervisning, som både realskole og gymnasieskole byder på. Når derfor det foreliggende lovforslag i stor udstrækning vil indføre landsbyforhold i de bymæssigt ordnede skoler, vil det almindeligt blive betragtet som en forringelse af undervisningsmulighederne for de mere bogligt begavede børn fra alle samfundslag i forhold til den skoleform, vi nu har.

Forudsat rigtigheden af de tal, jeg har fået opgivet, omfatter det landsbyordnede

skolevæsen nu 207 000 børn, medens købstadkommuner, købstadordnede landkommuner og København omfatter lige ved 369 000 elever, d. v. s. ca. 75 pct. flere. Det vil igen sige, at man indretter forholdene for flertallet efter de forhold, der er bedst egnede for mindretallet. Fordi det af letforståelige grunde er umuligt at indrette det helt ønskelige i landsbyskolen, må man ikke bevare den delte skole i byerne.

Jeg er klar over, at jeg her vil blive mødt af den sædvanlige indvending, at den frie mellem-skole har spillet fallit, og at man også af denne grund må have en ny skolestruktur. Men jeg vil gerne meget stærkt understrege, at denne påstand trænger til en nærmere undersøgelse. Fra fremtrædende skolefolks side advares man imod denne påstand, fordi man mener, at den ikke er bevist. I mangfoldige tilfælde arbejder den frie mellem-skole udmærket; i andre tilfælde er der ganske rigtigt store mangler, og jeg vil gerne understrege, at disse bør og kan afhjælpes.

Hvordan vil for øvrigt disse elevgrupper blive stillet i de kommuner, hvor man alligevel i fremtiden kommer til at dele eleverne i 6. og 7. klasse? Bliver deres forhold stort anderledes? Nye fag kan jo dog indføres, uden at man slår skolestrukturen i stykker.

Adgangen til at dele eleverne i 6. og 7. klasse er en udstrakt hånd, det anerkender jeg; den er beregnet på at imødegå den indvending imod den udelte skole, at velbegavede elever ikke får den undervisning, de ifølge deres evner har krav på, og den kan da også foretages for, som den højtærede undervisningsminister siger, at gøre arbejdet lettere, og for at børnene på de forskellige undervisningstrin stadig kan være stillet over for passende opgaver i forhold til deres evner. Men når dette skal være tilfældet, må børnene i de mere læsebegavede klasser jo i løbet af 6. og 7. klasse komme betydelig videre end børnene i de andre klasser i hovedskolen og landsbyskolen, og fra hvilket standpunkt skal da realklassen gå ud? Skal det være fra de mere læsebegavede klassers, eller skal det være fra de øvrige klassers? Hvis dette sidste skal være tilfældet, må det vel nødvendigvis medføre en alvorlig forsinkelser for de velbegavede børn, og skal forslaget krav om, at realeksamens lødighed skal opretholdes, opfyldes, må det nødvendigvis